

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

ICCb0429C

Verslag ICCB COVID-19

Woensdag 29 april 2020, 10.00u

Departementaal vertrouwelijk

NCTV

Agenda

1. Opening
2. Algemeen beeld
3. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)
4. Maximaal controleren (toelichting VWS)
5. Continuïteit vitale processen en samenleving (toelichting NCTV)
6. Zorg voor kwetsbare personen (toelichting VWS)
7. Financieel-economisch (toelichting EZK)
8. Caribisch gebied (BZK)
9. Internationaal
10. Parlementaire zaken
11. Communicatie
12. Punten agenda MCCb 16.00
13. Rondvraag en sluiting

1. Opening en mededelingen

Geen bespreekpunten

2. Algemeen beeld

RIVM:

- RIVM toont de verschillende medische prognoses.
- Meer onzekerheid over R vanwege verschillende factoren die daar van invloed op zijn.
- RIVM toont verschillende scenario's obv volgende modellen:
 - Als er nooit maatregelen waren geweest
 - Als we nu stoppen met huidige maatregelen
 - Als we doorgaan met huidige maatregelen
- Opening scholen heeft beperkt effect op ic-opnames. Andere versoepelingen naar verwachting wel.

2. Algemeen beeld

Vragenronde n.a.v. RIVM toelichting

- Verschuiving lijn en piek: model wordt gekalibreerd op daadwerkelijke cijfers. Eerdere waarden vanuit WHO waren anders dan cijfers in NL. We hebben nu eigen cijfers uit NL. Daarom zal je zien dat de piek kan veranderen.
- Sinds anderhalve week een daling opgetreden in 65 plus categorie. 65 plus categorie groot in relatie tot verpleeghuizen. Met invoeren van maatregel "ga niet op bezoek" zien we dat toename nieuwe verpleeghuizen gedaald is. Binnen verpleeghuizen is verspreiding wel doorgedaan. Dit is ook op basis van wat gemeld is.
- Twee OMT's voor Caribisch NL. Op twee eilanden na geen nieuwe meldingen. [REDACTED]

11.1

2. Omgevingsanalyse (1)

Mensen worstelen met de vraag: 'wat kunnen we wel en niet doen, en wat vinden we daar eigenlijk van?' Naar de IKEA gaan bijvoorbeeld [REDACTED] Hoewel er verontwaardiging is over de drukte bij de IKEA-vestigingen, is die verontwaardiging een stuk minder groot dan bij eerdere drukte een paar weken geleden. Ook de boosheid over de drukte lijkt ver weg.

11.1

Onderzoeksbureau Motivaction: De angst voor het virus neemt af en de zorgen over de economie groeien. Steeds minder mensen geven de prioriteit aan gezondheid als zij dit afwegen tegen de economie, maar een goede gezondheidszorg noemt verreweg de grootste groep (82 procent) nog altijd de belangrijkste waarde voor de manier waarop Nederland met de pandemie omgaat.

2. Omgevingsanalyse (2)

Een kwart van de mensen maakt alweer niet-noodzakelijke afspraken buiten de deur. Twee op de tien vindt het prima om met vrienden af te spreken, mits je niet verkouden bent. Een maand geleden gold dat nog voor één op de tien. Jongeren hebben de grootste moeite om zich aan de regels te houden. De helft van de Nederlanders vindt het volgens onderzoek van adviesbureau Citisens steeds moeilijker om zich aan de maatregelen te houden.

De Nederlandse Vereniging voor Intensive Care, het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding, en het RIVM melden dat de capaciteit van de IC's structureel omhoog moet om de komende jaren ook coronapatiënten op te vangen. De meeste vraag gaat uit naar verpleegkundigen en ondersteunend personeel.

2. Omgevingsanalyse (3)

Media berichten over de stijging van de R_0 die van 0,7 weer 'richting de 1' kruipt.

Het dagelijks leven komt in veel Europese landen weer opgang. Media vragen zich af of deze versoepelingen in andere EU-landen ook zou kunnen betekenen dat de maatregelen in Nederland snel zullen versoepelen.

Telegraaf schrijft tot slot op de voorpagina dat de terugloop van het virus de ontwikkeling van een vaccin vertraagt. Bewijzen dat een vaccin werkt, wordt namelijk lastiger als corona de aftocht blaast.

2. Algemeen beeld

Aanvulling:

- NP ziet dat blijf thuis wat minder wordt aangehouden dan de 1,5 meter.
- Overlast op straat, vaak jongeren en coronafeestjes (soms ook met geweld)
- Drukkend effect op criminaliteit van corona voorbij – bijna weer gewone getallen

3a. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)

- Huidige fase is een stappenmodel

- [Redacted text block]

11.1

Juridische inbedding protocollen

Protocollen zijn hulpmiddel voor sectoren om invulling te geven aan de hoofdnormen van de anderhalve meter samenleving

Protocollen zelf hebben geen autonome juridisch status en zijn niet juridisch bindend

Sectoren (c.q. brancheorganisaties daarbinnen) stellen zelf protocollen op

Werkgroep EZK adviseert (niet bindend)

A en B-sectoren →

- protocol als uitwerking van maatregelen ex Aanwijzing MinVWS en Noodverordening
- toezicht op naleving bepalingen protocol ligt primair binnen de sector
- handhaving van de hoofdnorm in publieke ruimte (overtreding bepalingen Noodverordening) door politie-BOA's

Specifiek B-sectoren → protocol is geen voorwaarde voor (gedeeltelijke) openstelling

Langere termijn → inbedding maatregelen in wet Covid-19

3a. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)

Proces totstandkoming protocollen en juridische zaken (NCTV/EZK)

-
- Alle stromen die bezig zijn met protocollen zijn nu goed samengevoegd.
- Consequenties voor dwarsdoorsnijdende thema's kunnen goed bij besluitvorming worden betrokken.
- Veel gesproken over juridisch kader van protocollen. Conclusie is dat protocollen geen juridische status hebben. De basis blijft de aanwijzing op basis van de wpg. Protocollen zijn een uitwerking van wat in de aanwijzing staat.
- Protocollen worden niet ter goedkeuring voorgelegd aan overheid (wordt wel een advies op gegeven), blijft een verantwoordelijkheid van sectoren zelf. Handhaving pas als noodverordening wordt overtreden.

11.1

3a. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)

Procesafpraak: [REDACTED] Reacties kunnen vandaag worden ingestuurd. Het stuk gaat niet door naar de MCCb. Verwerkingen komen terug in volgend ICCb. Oplegnotitie moet komen voor MCCb met aandacht voor status

11.1

[REDACTED]

11.1

3a. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)

- Voor A en B protocollen in 1 proces. Zorg over status die protocollen krijgen door ze door een ambtelijke werkgroep te laten bekijken. Als er weer een tussenstap komt tussen gemaakte afspraken met de sector en het OMT met een werkgroep met mensen die de sectoren niet kennen. Werkgroep moet juist kijken op doorsnijdende thema's als OV en buitenruimte, niet naar de inhoud van de protocollen.
- Opschrijven dat het een hulpmiddel is voor sectoren om te openen en om de beoordelen op doorsnijdende thema's
- Aandacht voor handhaving – zorg als politie en masse wordt gebeld bij het niet naleven van protocollen.
- Bonden geven aan dat ze protocollen willen vaststellen ivm arbeidsveiligheid. Inspectie toetst pas na opname in RI&E

3b. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)

Archivering Hotspotbenadering Covid-19 (NCTV)

- Ruime bewaarplicht en afspraken over hoe wordt opgeslagen en aangeleverd bij het archief. Ervaringen MH17 zijn zo goed mogelijk verwerkt in voorstel voor crisisfase.
- Voor vervolgfase nieuwe afspraken maken.

3c. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)

Opdracht SGO anderhalve meter-samenleving (NCTV)

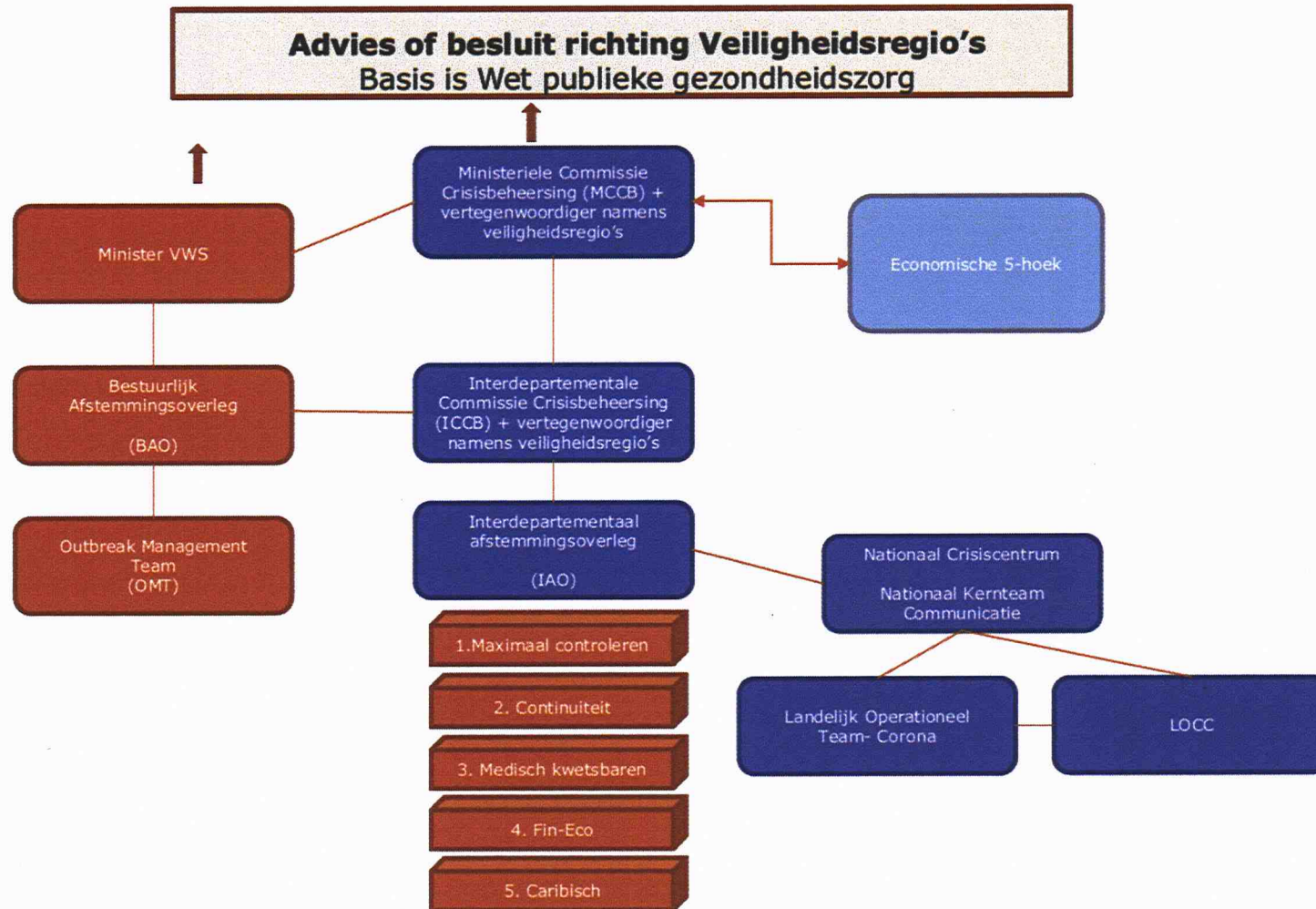
Rijksoverheid

Van sprint naar marathon

Opdracht
anderhalvemeter-
samenleving

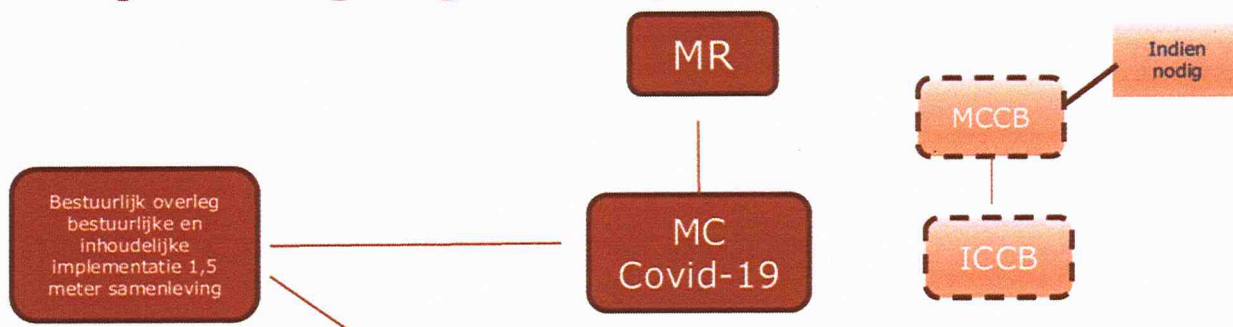

Huidige situatie sprintfase (crisisorganisatie)

Doorkijk overgang van sprintfase naar programmaorganisatie

AC COVID-19 (SGO)

Beheersing gezondheid s-risico's	SGO (SSG) +NCTV 1,5m samenleving	Nafase	Financieel-Economisch	BES CAS
<ul style="list-style-type: none">• Pm VWS	<ul style="list-style-type: none">- Scenario's- Afwegingskader- Narrative- Projectorganisatie		<ul style="list-style-type: none">• Vijfhoek• Stimulerings- en herstructureringsplan	

Opdracht anderhalvemetersamenleving

Interdepartementale werkgroep werkt in opdracht van SGO (stuurgroep J&V, BZK, I&W, SZW, EZK) aan producten en een werkwijze die de basis leggen voor beleid voor de anderhalvemetersamenleving na de crisisfase.

Eerste producten:

- scenario's voor de anderhalvemetersamenleving op middellange termijn,
- afwegingskader voor bijbehorende beleidskeuzes
- en het daaraan verbonden *narrative*.

Opdracht SGO aan interdepartementale stuurgroep (5SG) en werkgroep

1) Scenario's

Maak samen met sectoren en kennisinstututen (en waar mogelijk op basis van gevalideerde integrale gegevens) scenario's voor de anderhalvemetersamenleving (scenario's op basis van de randvoorwaardelijke maatregelen). Deze scenario's gaan uit van langdurige inzet van de 1,5m, en geven weer hoe sociale acceptatie, het functioneren van de economie en de gezondheidsrisico's zich ontwikkelen.

2) Afwegingskader

Kom tot een afwegingskader waarbij sociale acceptatie van de maatregelen de norm is (handhaving is hierbij sluitstuk). Maak daarbij gebruik van relevante internationale ervaring. Betrek hierbij de effecten die het inregelen van verschillende maatschappelijke en economische activiteiten hebben op flessenhalzen als publieke ruimte en openbaar vervoer.

3) Narrative

Maak van het afwegingskader een *narrative*, het nieuwe verhaal dat inzichtelijk maakt waarom stappen genomen worden en hoe weging van belangen heeft plaatsgevonden, opdat elke stap uitlegbaar is op de assen van gezondheid, economie en sociaal. Dit komt de compliance ten goede.

5 uitgangspunten voor scenario's

1. De scenario's gaan uit van langdurige inzet van algemene gezondheidsmaatregelen (zie hiernaast, blok 1):
 - 1) hygiëadviezen zoals handenwassen en geen handenschudden,
 - 2) houd 1,5 meter afstand,
 - 3) blijf thuis bij klachten (gezinsquarantaine bij koorts)
2. In de scenario's wordt uitgewerkt wat het effect is van het differentiëren en anders vormgeven van de huidige beperkingen die aan het openbaar leven zijn gesteld (zie hiernaast blok 2, svz 21 april)
3. Maak in de scenario's (waar mogelijk) gebruik van de protocollen die bij diverse sectoren in de maak zijn – hierbij is er onderscheid tussen sectoren die niet van overheidswege gesloten zijn en sectoren die dat wel zijn. Deze laatste categorie vraagt om specifieke scenario's.
4. Uitgangspunt voor de scenario's is sociale acceptatie van de geldende maatregelen gegeven
5. Bijzondere aandacht in de diverse scenario's voor de wederzijdse afhankelijkheden en verbanden (flessenhalzen), zoals publieke ruimte en OV; met ruimte voor lokale/regionale invulling
6. De opdracht en de programmaorganisatie zijn van kracht tot de algemene gezondheidsadviezen niet meer van kracht zijn (ihb de 1,5m). Het betreft hier dus een tussenfase.

1. Algemene gezondheidsadvies:

- Algemene hygiënemaatregelen (was uw handen, hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog, gebruik papieren zakdoekjes, schud geen handen)
- Houd 1,5 meter afstand (2 armlengtes) van anderen.
- Mensen met verkoudheidsklachten of verhoging tot 38 graden Celsius: blijf thuis.
- Mensen met verkoudheidsklachten en koorts (boven 38 graden Celsius) en/of benauwdheid: blijf thuis. Heeft u huisgenoten, dan mogen zij ook niet naar buiten.

Besluit op basis van het OMT/BAO

2. Beperking openbaar leven op basis van medisch advies

- Blijf zoveel mogelijk thuis, ook tijdens het aankomende paasweekend. Ga alleen naar buiten als dat nodig is
- Ga alleen naar buiten voor werk wanneer u niet thuis kunt werken.
- Ontvang zo min mogelijk bezoek (maximaal 3 bezoekers)
- Alle eet- en drinkgelegenheden zijn gesloten. Bezorgen en afhalen blijft mogelijk – ook voor coffeeshops.
- Gesloten zijn ook: sportverenigingen, sport- en fitnessclubs, sauna's, casino's, speelhallen, seksinrichtingen.
- Het uitoefenen van alle vormen van contactberoepen is verboden, voor zover er geen 1,5 meter afstand tot de klant gehouden kan worden
- Scholen in het middelbaar beroepsonderwijs zijn fysiek gesloten en geven onderwijs op afstand.(MBO)
- Hogescholen en universiteiten zijn fysiek gesloten en geven onderwijs op afstand. hogescholen en universiteiten
- Verbod op evenementen met een vergunnings- of meldplicht
- Andere samenkomsten zijn tot en met 28 april verboden, zoals culturele instellingen waarbij publiek samenkomt.
- Publieke locaties zoals musea, concertzalen en theaters zijn gesloten.
- Advies: reis niet naar het buitenland, tenzij dat echt noodzakelijk is (vakantiereizen gelden niet als noodzakelijk).
- Er geldt een vliegverbod vanuit risicogebieden naar de BES-eilanden. Hiervoor is een lijst samengesteld.
- Winkels en het openbaar vervoer nemen maatregelen
- Markten mogen alleen doorgaan als de voorzitter van de veiligheidsregio ontheffing heeft verleend.
- Gezondheidsverklaring verplicht voor reizigers hoog-risicogebieden.
- Dringend advies 14 dagen thuisquarantaine

Komen tot een programma-organisatie

Het formuleren van een aanpak en programmastructuur met daarin meegenomen o.a.

- Rol kennisinstituten
- Verbinding lokaal bestuur
- Verbinding sociale partners
- Aansluiting en betrokkenheid andere departementen
- Identificeren en afstemmen met andere externe partners (te denken aan sopa's, OV-sector)
- Aparte structuur Cariben

Uitgangspunten

- zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande structuren.
- Onderscheid tussen de financiële vragen en inhoudelijke / bestuurlijke vragen.
- Het programma is lerend / iteratief van aard.

Tijdpad

Mei 2020 wordt een uitgewerkt plan opgeleverd voor de aanpak en programmastructuur.

4a. Maximaal controleren (VWS)

Mobiliteit (IenW)

- Vanmiddag toelichting in MCCb
- Probleemanalyse: dit is iets dat maanden gaat duren – welke dilemma's levert dit op?
- Gaat niet alleen over OV, maar ook over auto, distributie en fietsverkeer. OV is wel een bepalende randvoorwaarden. Als 1,5 meter gehanteerd moet worden, is 20-25 % beschikbaar, in bus en tram lager. Inzet van touringcars is ook beperkt mogelijk, bijvoorbeeld op drukke schooltrajecten. Mensen gaan zich op een andere wijze verplaatsen. Verwachting is dat fietsverkeer gaat toenemen. Hoe kan dit voldoende ruimte krijgen, bijvoorbeeld bij verkeerslichten.
- In de binnenstad wordt meer autoverkeer verwacht – kan tot infarcten leiden, wat distributie en bevoorrading beïnvloedt.

• [Redacted text block]

11.1

4a. Mobiliteit

2^e: Als maar 20 % in het OV kan, dan moeten stromen uitgesloten worden

1. vitale beroepen, mogen ook in de spits
2. hoger onderwijs, mbo meer ruimte geven buiten de spits
3. geen recreatief vervoer (betekent bijvoorbeeld dus geen dierentuinen open). Recreatief vervoer is normaal een groot deel van de vervoersvraag.

3^e dilemma: hoe handhaven?

10.2.g 11.1

Verwachten veel handhavingsproblemen. In de protocollen moet echt aandacht zijn voor mobiliteit, het is allemaal vervoer dat het systeem belast.

Communicatielijnen zou zijn: blijf thuiswerken (kantoorpersoneel) ook rijksoverheidspersoneel niet in OV, blijf in de buurt, kies voor wandelen en fietsen, ook niet met de auto naar de binnenstad.

4a. Mobiliteit

11.1

Vanmiddag in MCCb een eerste scan.

- [Redacted text block]

4a. Mobiliteit

11.1

- [Redacted text block]

4a. Mobiliteit

10.2 g 11.1

Reactie IenW

- [Redacted text block]
- MCCb : korte presentatie door staatssecretaris met denklijnen en dilemma's, nog geen besluitvorming. Besluiten over openen sectoren straks integraal nemen, dus inclusief OV. Ook afhankelijkheden planning opnemen in de presentatie, bijvoorbeeld de tijd die nodig is om wijzigingen door te voeren.
- Voor "tussenpakketje" volgende week afspraak maken hoe dit onderwerp een plek krijgt.
- IAO aan boord om door te denken.

4b. Bescherming arbeidsmigranten (SZW)

Uitgangspunten:

- Doordat veel EU-arbeidsmigranten dicht op elkaar wonen, reizen en werken in vitale processen zoals de land- en tuinbouw en logistiek, lopen zij meer risico op besmetting met het coronavirus.
- Voor zowel de gezondheid van de arbeidsmigranten en hun omgeving, als mede de continuïteit van vitale processen, is het van groot belang dat het besmettingsrisico bij deze groep zo klein mogelijk wordt gehouden.

4b. Bescherming arbeidsmigranten (SZW)

Voorstel:

- Om urgente problemen aan te pakken wordt er voorgesteld om met spoed een aanjaagteam in te stellen die op regionaal niveau problemen agendeert en partijen samenbrengt om op de korte en (middel)lange termijn tot oplossingen te komen.
- Dit voorstel geeft ook uitvoering aan de motie Smeulders c.s. van 14 april over het voorkomen of beperken van de kwetsbaarheid van arbeidsmigranten.

• [Redacted text block]

11.1
10.2g

4b. Bescherming arbeidsmigranten (SZW)

De ICCb en MCCb worden gevraagd om akkoord te gaan met het instellen van een interdepartementaal aanjaagteam gericht op de bescherming van arbeidsmigranten onder aanvoering van SZW en dit onderwerp verder in de reguliere structuur op te pakken

5. Continuïteit vitale processen en samenleving

Geen bespreekpunten

6. Zorg voor kwetsbare personen (toelichting VWS)

Geen bespreekpunten

7. Financieel-economisch (toelichting EZK)

Geen bespreekpunten

8. Caribisch gebied (BZK)

- Geen bespreekpunten
- volgende keer bij stilstaan (rode punten in dashboard)

9. Internationaal

Geen bespreekpunten

10. Parlementaire zaken

Geen bespreekpunten

11. Acties communicatie-aanpak 29/4

- Campagne mentale gezondheid van start sinds 28/4
- Jongerencampagne: influencers
- Communicatie protocollen
- Aanwijzing en noodverordening in lijn met communicatie
- Ontwikkeling NKC
- Persmoment na MCCb: perspectief en terugblik Koningsdag

12. Punten volgend ICCb/MCCb

- Opdracht SGO anderhalve meter-samenleving
- Presentatie dilemma's OV
- Geen persconferentie

13. Rondvraag en sluiting

- [Redacted] 11.1
- Volgend OMT advies verwacht op 4 mei bespreken op 6 mei in ICCb. 5 mei wel een IAO
- [Redacted] 11.1

Acties en afspraken ICCb 29 april 10.00u

3. Flexibele vervolgaanpak en anderhalve meter samenleving (NCTV)

ACTIES:

- NCTV stuurt sheets na over agendaonderwerp "opdracht SGO anderhalve meter-samenleving".

AFSPRAKEN:

- In ICCb woensdag (6mei) wordt een pakket maatregelen behandeld, met mogelijk versoepeling, ter besluitvorming. Dit pakket wordt komende dagen verder verkend, incl. vraagstelling richting OMT vrijdag (1mei). Dit pakket zal nog een tussenstap zijn, er wordt parallel gekeken naar het hele kwadrant.
- T.a.v. proces totstandkoming protocollen en juridische status wordt afgesproken om nog niet door te geleiden naar MCCb. In ICCb volgt een schriftelijke ronde tot einde dag vandaag. In volgend ICCb komt vervolgens een voorstel met oplegnotitie terug.
- T.a.v. opdracht SGO anderhalve meter-samenleving wordt deze ter besluitvorming in MCCb vandaag gebracht, na reeds behandeld in SGO.

Acties en afspraken ICCb 29 april 10.00u

4. Thema Maximaal controleren

ACTIES:

- IAO: In IAO agenderen hoe mobiliteit dilemma's worden vertaald naar sectorale vraagstukken en wat het tijdsplateau is van de mobiliteit maatregelen.

AFSPRAKEN

- T.a.v. mobiliteit wordt afgesproken dat in MCCb vandaag een presentatie (IenW) wordt gegeven over complexiteit mobiliteit. Nog niet ter besluitvorming.
- T.a.v. memo arbeidsmigranten wordt afgesproken dat dit een breder vraagstuk is dan via crisisbesluitvorming. Het past meer binnen reguliere besluitvorming MR. Zo zal het in MCCb ook worden voorgesteld.

13. Rondvraag en sluiting

ACTIES:

- In volgend ICCb wordt stil gestaan bij de zaken in rood uit het Dashboard n.a.v. opmerking FIN.